

Jövő héten startol a 2017-es év legösztönzőbb vállalkozói programja, amitől azt remélik a minisztériumban, hogy gombamód nőnek ki az új munkahelyek, az innovatív és kreatív vállalkozások meg ellepik az országot. Az elsőkörös pályázati idő összegzéséről **Bartis Botond** ot, a Goodwill Consulting pályázati tanácsadó cég regionális vezetőjét kérdeztem.

A bizonytalan iratkozási idő, hogy május vége, avagy június eleje, az most már eldőlt: **június 15-től, július 15-ig lehet regisztrálni** az előkészített pályázatokat.

Ehhez május 15-ig lehetett céget bejegyezni, vagyis az idej pályázási lehetőség mostanra lezárult, hacsak a kiosztandó pénzüsszegeből nem marad észre is. Ebben az esetben egy újabb fordulóra nyílik lehetőség, még idén.

380 millió euróból kellene, hogy jusson a két szezonra, ugyanis 2017-re ennyi van kiszabva erre a célra. De már az év elejétől mindenki szemében **csak úgy gurulnak a nullák** a nagy számok után, mert tízezer új vállalkozás és 20.000 munkahely létrejöttéről szólnak az éves a tervek 2020-ig. A tapasztalat még ezen is túlszárnyal, mert közel 30.000 céget jegyeztek be az elmúlt három és fél hónapban, aminek hacsak fele pályázó, akkor is jóval több a tervezettnél.

A vállalkozókra meg a 200.000 lejes, avagy a jobban hangzó 44.000 eurós tömzsi zérósok kacsintgatnak a lehívásért, és ehhez járnak a még csillogóbb jelszavak is mint a vissza nem térítendő, és nem önrész köteles.

Na vajon mindez milyen reakciót váltott ki a legtöbb vállalkozni akaró székely emberből?

„Végre azt csinálhatom, amit szeretnék, amire mindig is vágytam; végre megvalósíthatom a nagy ötletem, mert támogatást kap a dédelgetett álmom; nem kell tovább kuporgatnom a pénzt az elképzelt vállalkozásomhoz; nem kell hitelt felvennem ahhoz, hogy a saját szakmámban fejlődhessek és a magam ura legyek”.

Nem, nem a fentieket. Botond elmondása szerint a legtöbb hozzájuk forduló ember (cégük regionális tevékenysége kiterjed Hargita, Kovászna, Maros és Brassó megyékre) **a pénzt nem eszköznek látja, hanem célnak**

. Mindenki a pénzt akarja és pont. Megszerezni, és nem valamire felhasználni, valamit kreálni belőle, hanem elkölteni és jól élni belőle. Mivel Csíkból és környékéről, továbbá Szentgyörgyről fordultak a legtöbben hozzájuk, ezért merészeltem ezt a hozzáállást székelyesíteni, ami nem zárja ki, hogy máshol is ezek a jellemzők.

Számtalan pályázót kénytelenek voltak azért elutasítani, mert **nem volt konkrét elképzelése, csak hozzá akart jutni** a jól hangzó 44.000 euróhoz és bement hozzájuk, hogy ő vállalkozni és pályázni akar.

Márpedig ha a Goodwill Consulting elutasításokra kényszerült annak nyomós okai vannak, hiszen ők teljeskörű lebonyolítást és gondozást vállalnak a pályázatírás mellett.

Akiknek sikerült a pályázatát összeállítani, azok főként a szolgáltatói szférában szeretnének vállalkozók lenni, de vannak, akik termelésre adnák a fejüket. Számos műhely létrehozására fognak pályázni, mint autószerelő, autómosó, pékség, textilnyomtató és -varró, famegmunkáló és -feldolgozó. Azért vannak az innovációs területen is szoftver- és programfejlesztő pályázók, hiszen ebben a pályázatban az IT-s tevékenység ér a legtöbb pontot.

A kínlódás: csináljuk, hogy legyen, mert kell

Szegények vagyunk persze, de ilyen hozzáállással még többet kínlódunk és még szegényebbek lehetünk. Arról ugyanis nem szólnak reklámok, hogy a vissza nem térítendő támogatásból nagyon hamar visszatérítendő támogatás lehet, Botond szerint busás büntető kamattal.

Mert ugyan lehet gyúrni arra, hogy a leadott pályázatban minél több pontot érő vállalatok legyenek, csak ha ezeket 3 éven keresztül nem tudja fenntartani a pályázó, akkor **fordul a kocka**. De ha sikerül is kibírni a három évet és nem többet, mi értelme volt a nagy felhajtásnak egy olyan vállalkozásért, ami pár évig sem képes működni.

Botond szerint február óta Csíkban közel 30 céget jegyeztek be naponta, és ennek több mint felét pályázási indokkal.

A próbálkozás ugyan nem büntetendő és nem is elítélendő, de ezek alapján azt gondolom, hogy lassan idejét múlt felénk is az a mentalitás, ami csak arra épít, hogy valami legyen, azért mert muszáj valamit csinálni, valamiből meg kell élni, „s nekem ne mondja meg senki, hogy hányra menjek be dolgozni, mit nem csinálok jól vagy, mikor túlórázok. Indítok egy magánvállalkozást, amihez különösebb diploma nem kell, slusszkulcs telefonnal s egy kicsi csúszó pénzzel itt-ott elhaladok, kínlódunk, de na, valahogy kihozzuk.”

Többször hallottam hasonló szavakat és tapasztaltam ennek a hozzáállásnak a következményeit. Botond beszámolója csak felidézte bennem, de ez természetesen még **nem jelenti azt, hogy általánosítható lenne** az összes székelyföldi vállalkozó motivációjára.

Vízió, nem víziló

Az viszont elmondható, hogy a hat nap múlva induló, **Start-Up-Nation Románia** támogatói programra sokkal több olyan pályázó jelentkezett Székelyföldről, akinek nincsen vállalkozói víziója, konkrét elképzelése és célja az indítandó vállalkozásával, mint olyan pályázó, akinek van.

A vállalkozásra jelentkezők szempontjából nem kitér rendelkezni az alap vállalkozói kompetenciákkal, mint kockázatvállalás, kezdeményezés, tervezés, kreativitás, szaktudás.

Ezért elmondható, hogy 2017-ben a programhoz csatlakozó helyiek nagyon kis mértékben járulnak hozzá Románia új vállalkozói nemzedékének kialakulásához és a gazdasági modernizációhoz, amit a kormány remél ettől a programtól.